4 | నమస్తే తెలంగాణ
హైదరాబాద్
మంగళవారం 29 ఏప్రిల్ 2025
www.ntnews.com

వేదిక

'వేదిక' పేజీ కోసం సమకాలీన అంశాలపై వ్యాసాలను ఈ చిరునామాకు పంపించండి.
మీ వ్యాసం 700 పదాలకు మించకుండా ఉండాలి. చిరునామా: 8-2-603, 1/7,8,9
కృష్ణాపురం, రోడ్ నం.10,బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్-500034.
e-mail: editpage@ntnews.com

నమస్తే తెలంగాణ

'పోరు'గల్లు సభ పొలికేక

మండే ఎండలు గాచిన ప్రకృతి ఒక్కసారిగా చల్లబడినట్టుగానే వరంగల్ సభలో కేసీఆర్ పలకరింపుతో ఎల్కతుర్తిలో లక్షలాదిగా గుమిగూడిన జనసందోహానికి, ఆ మాటకు వస్తే మహానేత ప్రసంగాన్ని టీవీలకు అతుక్కొని విన్న కోట్లాది కుటుంబాలకు మనసును చల్లబర్చింది. ఏడాదిన్నర కాలంగా ఎగసిపడుతున్న వేదనకు అదొక లేపనంలా ఊరటనిచ్చింది. కేసీఆర్ సభల పరంపరలో అన్నిటినీ తలదన్నే సభగా ఈ సభ నిలుస్తుందనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. జాతీయ స్ఫూర్తిని, ప్రాంతీయ ఆర్తిని కలగలిపిన శైలిలో కేసీఆర్ ప్రసంగం సాగడం విశేషం. ప్రారంభంలో పహల్గాం విషాదాన్ని గుర్తుచేసుకుని సభకు వచ్చినవారితో నిమిషం మౌనం పాటించడం ఆర్ద్రతను చేకూర్చింది. ఆపై ప్రసంగంలో భాగంగా 'కగార్' ప్రస్తావన ఓ కీలక అంశం గా నిలిచింది. ఛత్తీస్‌గఢ్ అడవుల్లో నక్సల్స్ ఏరివేత పేరిట కేంద్రం సాగిస్తున్న మారణహోమానికి ముగింపు పలికి వారితో చర్చలు జరపాలని సూచించడం సమయోచితమే కాదు, బాధ్యతాయుతం కూడా. నిత్యం అక్కడ నేలకొరుగుతున్నవారిలో తెలంగాణ బిడ్డలూ ఉండటం తెలిసిందే. చర్చలు జరిపితే వారి మనసులోని మాట తెలుస్తుంది కదా అని సూచించడం ప్రజాస్వామ్యం పట్ల సడలని నిబద్ధతకు నిదర్శనం. ఈ ప్రస్తావనల తర్వాత తన ప్రసంగంలో సింహభాగాన్ని ఆయన రాష్ట్ర ప్రజలు మారిన పరిస్థితుల్లో అనుభవిస్తున్న కడగండ్ల మీదే ఎక్కువగా కేంద్రీకరించారు. ప్రజలు తన నుంచి కోరుకుంటున్న భరోసాను సూటిగా, గుండెలను తాకేలా అందించారు.

తెలంగాణ అసమర్థ నాయకత్వం కింద తెల్లయిపోతుంటే రాష్ట్ర సాధకుడు, ఆపై ప్రగతి రథసారథి చూస్తూ ఎలా ఊరుకుంటారు? సందర్భం బీఆర్ఎస్ రజతోత్సవమే అయినా రాష్ట్రంలో కమ్ముకున్న చిమ్మచీకట్ల ప్రస్తావన తేకుండా ఎలా ఉండగలరు? అవ్వలు తాతల నుంచి అప్పుడే పసిగుడ్డు దాకా తాను అందించిన సంక్షేమ ఫలాలు కనుమరుగవుతుంటే ఎలా భరించగలరు? అందుకే నాటికీ, నేటికీ, ఏనాటికీ కాంగ్రెసే తెలంగాణ ఏకైక శత్రువని కేసీఆర్ కుండబద్దలు కొట్టారు. నెహ్రూ, ఇందిర నుంచి వారి అంతేవాసీలదాకా ఒక్కొక్కరి దౌష్ట్యాలను చీల్చిచెండాడా రు. తొలి దశ నీరుగారిపోవడం, మలిదశ పోరు అజేయమై, అద్వితీయమై చరిత్రకెక్కడాన్ని సమర్చుకున్నారు. అమరులను యాదిచేసుకొని నివాళులర్పించారు. గెలిచి నిలిచిన తెలంగాణను అడ్డగోలు హామీలతో ఆగమాగం చేసిన పాలకులపై నిప్పులు చెరిగారు. ప్రజల గోసను తన గుండె ఘోషగా ప్రతిధ్వనించారు కేసీఆర్. మూటలు మోసే కమీషన్ల పాలనను ఎండగట్టారు. పేద ప్రజలకు ఉపశమనాన్ని సమకూర్చే సంక్షేమఫలాలను దూరం చేసిన దుర్మార్గాన్ని తూర్పారబట్టారు. ప్రజాస్వామ్యానికి కట్టుబడి ప్రభుత్వాలను పడగొట్టే పనికి పాల్పడబోమని అంటూనే ప్రజావ్యతిరేక పాలనపై పోరాడుతామని స్పష్టతనిచ్చారు. బేరసారాల దిగజారుడు రాజకీయాలకు ఇంతకన్నా చెంపపెట్టు ఏం కావాలి?

ఒక్కో సభతో రాష్ట్ర రాజకీయాలను ఒక్కో మలుపు తిప్పే ఒడుపు కేసీఆర్ సొంతం. మలిదశ ఉద్యమంలో కరీంనగర్ సభ, వరంగల్ సభ.. నల్గొండ సభ ఒక్కో మెట్టులా నిలిచిన సంగతి తెలిసిందే. ఈ సారి జరిగిన వరంగల్ సభ మాత్రం అన్నిరకాలుగా ప్రత్యేకమైనదే. స్వరాష్ట్రాన్ని సాధించి, పదేండ్లపాటు ప్రగతిపథంలో నడిపిన తర్వాత ఏర్పడిన సంధికాలంలో ఈ సభ జరిగింది. కేసీఆర్ ప్రస్తావించినట్టుగానే నల్గొండ సభ కృష్ణాజలాల సమస్యపై పరిమిత లక్ష్యంతో జరిగిందే. కానీ వరంగల్ సభ పూర్తిస్థాయిలో ప్రజల విస్తృత భాగస్వామ్యంతో జరిగిన సమర శంఖారావ సభగా నిలుస్తుంది. తెలంగాణ గుండెచప్పుడులో కేసీఆర్ ప్రతిధ్వనిస్తున్నాడని మరోసారి చాటిన సభ ఇది. ఆయన దరిదాపుల్లోకి ఇప్పట్లో ఎవరూ చేరుకునే అవకాశం లేదని తిరుగులేకుండా ముక్తకంఠంతో ఘోషించిన సభ ఇది. ఈ సభ అక్రమ పాలకులకు ఒక హెచ్చరిక. మరో ప్రజోద్యమానికి నాందీగీతం.

ప్రజలకు భరోసా, ప్రజాద్రోహులకు దడ

టంకశాల అశోక్

బీఆర్ఎస్ పార్టీ రజతోత్సవ సభ సారాంశాన్ని, సందేశాన్ని ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే అది ప్రజలకు భరోసా, ప్రజా ద్రోహులకు దడ. ఆదివారం నాటి సభలో పార్టీ అధ్యక్షుడు కేసీఆర్ ఏమి మాట్లాడారన్నది సరే. కానీ, ఆ సభకు తెలంగాణ నలుమూలల నుంచి ప్రజలు అనూహ్యమైన రీతిలో అంత పెద్ద ఎత్తున కదలిరావటం, రాలేనివారంతా టీవీలకు అంకితమైపోవటం జరిగిందంటే తిరిగి కష్టాలలో చిక్కుకున్న తెలంగాణ సమాజం తన తరపున ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చిందన్న మాట. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ అధ్వాన్నపు పాలనపై అది వారి జడ్జిమెంట్ అన్న మాట. ఆ స్టేట్‌మెంట్‌పై, జడ్జిమెంట్‌పై కేసీఆర్ ప్రసంగం ఆమోదముద్ర వేసింది.

కేసీఆర్ దశాబ్దాలుగా తన పాదాలను నేలపై మోపి, వేర్లను ప్రజల మధ్యకు వ్యాపింపజేసి, వారి నాడిని పట్టుకున్న నాయకుడు. కనుకనే తదనంతర కాలపు అభివృద్ధి, సంక్షేమాలకు నాంది అనదగిన ఆలోచనలు, ప్రజాప్రతినిధిగా చర్యలు అప్పటినుంచే మొదలయ్యాయి. ప్రజల ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఆకాంక్షలను పసిగట్టడం నుంచి ఆరంభించి, వారిని ఏకంజేసి, ఎన్నెన్ని కష్టనష్టాలూ సవాళ్లు ఎదురైనా ప్రజలను రాజీలేకుండా లక్ష్యసిద్ధి వైపు నడపటం వరకు ప్రతిఫలించాయి. అటువంటి బలమైన పునాదులు ఉన్నందువల్లనే ఇప్పుడు ప్రజలకు, తెలంగాణకు ఎదురవుతున్న మరొక పరీక్షా సమయంలో ఆ ప్రజలను, తెలంగాణను మరొకమారు ఇంత బలంగా, వళ్లు జలదరించే రీతిలో ఉప్పెన వలె కదిలించగలిగారు.

2001లో పార్టీ స్థాపన నుంచి, 2025లో రజతోత్సవం వరకు గల మొత్తం క్రమాన్ని ఒకసారి సింహావలోకనం చేసినట్టయితే, ఈ ఘనత ఎటువంటిదో కరడుగట్టిన ప్రత్యర్థులైనా తమ మనసులలో అంగీకరించక తప్పదు. మొత్తం భారతదేశ రాజకీయ చరిత్రలో ఎన్నదగిన అధ్యాయాలలో ఇది ఒకటి. దేశాన్నంతా పరికించి చూస్తే బలమైన ప్రాంతీయ పార్టీలు ఏడెనిమిది వరకు ఉన్నాయి. కానీ, వాటిలో తృణమూల్ కాంగ్రెస్ మినహా తక్కినవన్నీ ప్రస్తుత నాయకులకు తమ పెద్దల నుంచి వారసత్వంగా వచ్చినవే. కేసీఆర్ స్వయంగా నెలకొల్పి, ప్రజల ఆకాంక్షలను వారి భాగస్వామ్యంతో ఒక భీషణమైన సుదీర్ఘ ఉద్యమం ద్వారా సాధించి, పాలించి, ఇప్పుడు తిరిగి సమాయత్తం చేస్తున్న క్రమంలో రజతోత్సవపు మైలురాయికి చేర్చిన పార్టీ బీఆర్ఎస్. అదీ ఆ పార్టీ విశిష్టత, చారిత్రాత్మకత. ఆ విధంగా వరంగల్ సభ తెలంగాణ ప్రజలు, కేసీఆర్ కలిసి చేసిన జాయింట్ స్టేట్‌మెంట్, లేదా ఉమ్మడి ప్రకటన. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పాలనపై చెప్పిన ఉమ్మడి తీర్పు. ఇక తెలంగాణ చేయనున్నది ఈ సంకల్ప బలంతో ముందుకు కదలటమే. తన నేలను తిరిగి తన అధీనం చేసుకోవటమే.

పార్టీ అధ్యక్షుని ప్రసంగాన్ని గమనిస్తే అది ఒక వ్యూహం ప్రకారం, ప్రణాళికాబద్ధంగా సాగినట్టు అర్థమవుతుంది. సభ సందర్భంలో ప్రధానమైన అంశాలు నాలుగున్నాయి. ఒకటి, ఇది రజతోత్సవం అయినందునా పార్టీ చరిత్రను, అందులో భాగంగా తెలంగాణ కడగండ్లు, ఉద్యమం, ఆ కడగండ్లకు కారణమైన కాంగ్రెస్, ఉద్యమకాలంలోనూ ఎన్నెన్ని సమస్యలు సృష్టించిందో ప్రజలకు గుర్తుచేయటం. రెండు, బీఆర్ఎస్ పాలనలో ఏమేమి మంచి జరిగి ప్రజల జీవితాలు మెరుగుపడ్డాయో, మొత్తం దేశంలోనే రాష్ట్రం పలు రంగాలలో అగ్రస్థానాలకు చేరిన తీరేమిటో తెలియజెప్పటం. మూడు, అంతకుమించి నూటొక్కటి చేయగలమన్న హామీలతో ఓటర్లను మభ్యపెట్టి గెలిచిన కాంగ్రెస్ చూస్తూ చూస్తుండగానే ప్రజలను ఎట్లా మోసగిస్తున్నదో ఆ ప్రజల సమక్షంలో వారితో కలిసిచెప్పుకోవటం. నాలుగు, సాధించుకున్న స్వరాష్ట్రం కండ్లముందే తెర్లవుతూ అన్ని తరగతుల ప్రజలు బాధలు పడుతుండగా తానిక మౌనంగా ఉండలేనని, ప్రజలతో పాటు తిరిగి కదిలి విపత్తు నిర్మూలనకు సాగుతానని పూర్తి భరోసానివ్వటం.

> ఆ ప్రకారం కేసీఆర్ ఏమి మాట్లాడారో చూసేముందు రెండు మాటలు చెప్పుకోవాలి. ఒకటి, వరంగల్ సభ సందర్భంగా ప్రజలు ఎటువంటి కేసీఆర్‌ను చూడాలనుకుంటున్నారో అటువంటి నాయకుడు వారికి కన్పించారు. ఆయన నుంచి ఏమి మాటలు వినాలని కోరుకుంటున్నారో ఆ మాటలు, అదే శైలిని చూశారు. తనను చూసి, విని ప్రేరణ పొందేందుకు పాతికేండ్లుగా అలవాటుపడినవారు, పార్టీ రజతోత్సవ వేళ అదే ఆశించి, చూసి, సంతృప్తి చెందారు.

ఈ రెండున్నర దశాబ్దాల కాలంలో ఆయన ఉద్యమకారుడా, పాలకుడా, ప్రతిపక్ష నాయకుడా అన్న తేడాలు వారికి తోచలేదు. ఆ విధంగా రజతోత్సవ సందర్భం కేసీఆర్ నాయకత్వాన్ని, బీఆర్ఎస్ పార్టీని ఒక బలమైన శక్తిగా, ప్రజా పక్షపాతిగా సుస్థిరపరిచింది. ఈ వాస్తవాలు తెలిసి, మనసులో గుర్తించి కూడా 'ఆయన పని, ఆ పార్టీ పని అయిపోయి'దంటూ పైకి రాజకీయాల కోసం బీరాలు మాట్లాడే కాంగ్రెస్, బీజేపీలు, కొందరు మహా మేధావులు, తమకు వరంగల్ సభ కలిగించిన దిగ్భ్రాంతి నుంచి కొంతకాలం వరకు కోలుకోలేరు.

పోతే, 'ఆపరేషన్ కగార్'ను కేంద్రం వెంటనే నిలిపివేసి నక్సలైట్లను చర్చలకు పిలవాలని కేసీఆర్ కోరటం గమనార్హమైన విశేషం. అక్కడ జరుగుతున్నది గిరిజనులను, యువకులను, ఊచకోత కోయటమని, అది ధర్మం కాదని అన్నారాయన. 'బలం ఉంది కదానని చంపుకుంట పోవుడు కాదు. అది ప్రజాస్వామ్యం కాదు... నక్సలైట్లను పిలిచి చర్చలు జరపండి. వాళ్లు ఏమి మాట్లాడుతరో చూడండి. అదిగూడ తెల్లనా నల్లనా దేశం ముందరికి రానీయండి. అట్ల కాదు, మొత్తం నరికి పారేస్తం, కోసి పారేస్తం అంటే ఎట్లా? మిలిటరీ మీ దగ్గర ఉంది కాబట్టి కొడుతరు. కానీ, అది ప్రజాస్వామ్యం అనిపించుకోదు. అది ధర్మం కాదు' అన్న ఆయన, ప్రజలు ఆమోదించినట్టయితే ఆ మేరకు తీర్మానించి కేంద్రానికి లేఖ పంపగలమని ప్రకటించారు.

ఈ సభా సందర్భంలో కేసీఆర్ 'ఆపరేషన్ కగార్' ప్రస్తావన తేవటం, ఆ చర్యలను వ్యతిరేకిస్తూ అంతగా మాట్లాడటం ఊహించనిదే గాక, ఆశ్చర్యాన్ని కూడా కలిగించింది. కాని కొంత ఆలోచిస్తే, అది సహజమైన స్పందన అనాలి. ఎందుకంటే, నక్సలైట్ ఉద్యమ సిద్ధాంతంతో, హింసతో ఎంతమాత్రం ఏకీభవించకపోయినా, ఆ ఉద్యమ కారణాలు సామాజిక సమస్యలతో, పేదరికంతో ముడిబడి ఉన్నటువంటివని కేసీఆర్‌కు పూర్తి అవగాహన మొదటినుంచి ఉంది. ప్రజాస్వామికవాదులందరి అవగాహన అది. ఇంకా చెప్పాలంటే, ఉద్యమాన్ని అణచివేస్తు వస్తున్నవారికి కూడా ఆంతరంగికంగా తెలిసిందే. అందువల్లనే పేదరికం తొలగింపు అని కనీసం మాటలలోనైనా అంటారు.

మరొక స్థాయిలో, ఒకప్పుడు రైతాంగ సాయుధ పోరాటానికి, తర్వాత నక్సలైట్ ఉద్యమానికి తెలంగాణే కేంద్ర స్థానం. ప్రస్తుతం ఆపరేషన్ కగార్‌లో అక్కడ ప్రాణాలు కోల్పోతున్నవారు, ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహిస్తున్నవారు పలువురు తెలంగాణ వారు. మాజీ ఉద్యమకారులు, కళాకారుల పాత్ర తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో చాలా పెద్దది. బీఆర్ఎస్ అధికారానికి రాకముందు తెలంగాణలో ఎన్‌కౌంటర్ల పరిస్థితి ఏమిటో తెలిసిందే. తర్వాత, కేసీఆర్ విదేశాలలో ఉండగా, ఆయనకు తెలియకుండా జరిగిన ఒక ఘటన మినహా అవి పూర్తిగా ఆగిపోయాయి. తనకు నక్సలైట్లతో ఏకీభావం ఉందనలేము గాని, ఆ సామాజిక సమస్యల పట్ల, అందులోని ప్రజాస్వామిక వేదన పట్ల సానుభూతి ఉంది. అందువల్లనే వరంగల్ వంటి కేంద్రంలో ఆ వైఖరి తీసుకున్నారనాలి. అందులో గమనించదగ్గ మాటలు 'చర్చలకు పిలవండి, ఏమి మాట్లాడుతారో చూడండి, అది దేశానికి తెలియనివ్వండి, బలం ఉంది కదానని చంపేస్తామనటం ప్రజాస్వామ్యం కాదు, ధర్మం కాదు' అన్నవి. ఈ హేతుబద్ధమైన సూచనను కేంద్రం ఆమోదించగలదని భావించాలి.

బీఆర్ఎస్ అధ్యక్షుని ప్రసంగపు ప్రధానాంశాలకు తిరిగివస్తే, అవన్నీ ప్రజలు ప్రత్యక్ష ప్రసారంలో విన్నవి, పత్రికలలో చదివినవే అయినందున ఇక్కడ వివరంగా రాయవలసిన అవసరం లేదు. కానీ, ఒక దృక్కోణం తీసుకొని కొంత విశ్లేషించుకోవాలి. ఆ విధంగా ఆయన మొదట చేసింది, దేశ స్వాతంత్ర్యానంతరం ప్రత్యేకంగా ఉండిన తెలంగాణను 1956లో ఆంధ్ర రాష్ట్రంతో బలవంతంగా విలీనం చేయటం నుంచి మొదలుకొని, ఈ నేలకు అన్యాయాలు, ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమాల అణచివేతలు, మలివిడత ఉద్యమకాలంలోనూ చేసిన మోసాలు, వీటన్నింటిలో నెహ్రూ, ఇందిరల నుంచి ఆరంభించి ఆ వంశీకులు, వారి పార్టీ, ఇక్కడి కాంగ్రెస్‌వాదులు చేసిన దగా, చివరికి 2014లో విధి లేక రాష్ట్రాన్ని సృష్టించినా ఇప్పుడు అధికారానికి వచ్చి ఏడాదిన్నర అయినా తిరగకముందే చేస్తున్న నష్టాలను అసమర్థ పాలనను ప్రజల దృష్టికి తేవటం ఒకటి. ఆ విధంగా మొదటినుంచి ఇప్పటివరకు తెలంగాణకు కాంగ్రెస్సే మొదటి విలన్ ఎట్లా అయిందనే చరిత్ర విడమరిచి చెప్పారు.

> రెండవ అంశం బీజేపీ. దాని శక్తి తెలంగాణలో స్వల్పమే గనుక, పైగా గత దశాబ్దాల కాలంగా దాని పాత్ర అంటూ లేనందున, ప్రస్తుతం కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్నా, ఇక్కడి నుంచి ఎంపీలు గెలిచినా, రాష్ట్రం కోసం చేసింది కూడా స్వల్పమేనని ఎత్తిచూపారు. అదే సమయంలో, ప్రధానమంత్రి మోదీ ఇంకా అధికారానికి రాకముందు ప్రచారకాలంలో ఆ తర్వాత కూడా 'తల్లిని చంపి బిడ్డను బతికించా'రంటూ తెలంగాణను అవమానించటాన్ని గుర్తుచేశారు. మోదీ దృష్టిలో ఉమ్మడి రాష్ట్రం తల్లి అన్న మాట. ఆయన పదే పదే కీర్తించిన ఆ తల్లి తన తెలంగాణ 'బిడ్డ'ను యాభై ఏండ్లకు పైగా ఎట్లా గొంతు నులుముతూ వచ్చిందో మాత్రం ఆయనకు పట్టలేదు. లేదా, అట్లా గొంతు నులిమితే ఆ 'తల్లి' ద్వారా తన ప్రయోజనాలు నెరవేరగలవని ఆయన ఆశించి ఉంటారనుకోవటం సరైనదవుతుందేమో.

మూడవ అంశం రైతులు, నాల్గవది మహిళలు, అయిదవది యువకులు, ఆరవది సకల జనుల సంక్షేమ పథకాలు, ఏడవది పరిశ్రమలు, ఎనిమిదవది ఐటీ తదితర సర్వీస్ రంగాలు, తొమ్మిదవది రియల్ ఎస్టేట్, పదవది తెలంగాణ అనేక విధాలుగా వెనుకబడుతూ ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చినప్పుడు బీఆర్ఎస్ పాలనా కాలపు ర్యాంకులు దిగజారుతుండటం. చివరిగా కేసీఆర్ అన్నది, ఇంతలోనే ఇట్లా జరుగుతుందనుకోలేదు. ఇది చూసి బాధ, దుఃఖం కలుగుతున్నాయి. కడుపులో కాలుతున్నది. తెలంగాణ తిరిగి విజయపథంలో సాగి అందరి ముఖాలలో నవ్వు కనిపించాలి. అందుకోసం ఇక స్వయంగా క్షేత్రస్థాయిలో ప్రజల మధ్యకు రాగలనని ప్రకటించారాయన. ఒక ఉపమానం చెప్పవచ్చునో లేదో తెలియదు గానీ, రోగి కోరుకున్నది, వైద్యుడు సూచించింది రెండూ ఒకటే అయ్యాయి. అనగా, తెలంగాణలో ఇక ప్రజోద్యమ రాజకీయ రంగాన్ని చూస్తామన్న మాట. ■

గబ్బు పడుతున్న గవర్నర్ వ్యవస్థ

నాదెండ్ల శ్రీనివాస్
96764 07140

దేశంలోని కొన్ని రాష్ట్రాల్లో ప్రభుత్వాధినేతలు వర్సెస్ రాజ్యాంగాధినేతల మధ్య తలెత్తుతున్న ఘర్షణ వాతావరణం చర్చనీయాంశమవుతున్నది. కేంద్ర, రాష్ట్రాల్లో విభిన్న ప్రభుత్వాలున్నప్పుడు ఈ ఘర్షణ అనివార్యమవుతున్నది. అధికారాల విషయంలో ఎప్పుడూ ఏదో ఒక అలజడి రేగుతున్నది. కేరళ, తమిళనాడు ఇలా ఒక్కో రాష్ట్రంలో గవర్నర్ వ్యవస్థ వివాదమవుతున్నది. రాష్ట్రాలలో గవర్నర్లు, నేషనల్ క్యాపిటల్ టెరిటరీ ఆఫ్ ఢిల్లీతో సహా కేంద్ర భూభాగాల్లో లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్లు లేదా అడ్మినిస్ట్రేటర్ ఉన్నారు. గవర్నర్ నామమాత్రపు అధిపతిగా వ్యవహరిస్తారు, అయితే నిజమైన అధికారం రాష్ట్రాలలో రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు, వారి మంత్రమండలికి, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల్లో లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ లేదా అడ్మినిస్ట్రేటర్ వద్ద ఉంటుంది. ఢిల్లీ, పుదుచ్చేరి మినహా గవర్నర్ ఒక ముఖ్యమంత్రి నేతృత్వంలోని మంత్రుల మండలి సలహా ఆధారంగా పరిశీలన కొనసాగిస్తారు.

ఆర్టికల్-153 ప్రకారం ప్రతి రాష్ట్రానికి ఓ గవర్నర్ ఉంటారు. గవర్నర్లు, లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్లను రాష్ట్రపతి నియమిస్తారు. ఆర్టికల్ 154 ప్రకారం రాష్ట్ర గవర్నర్‌కు కార్యనిర్వాహక అధికారం ఉంటుంది. పరోక్షంగా మంత్రి పండలి ద్వారా పరిపాలన చేయవచ్చనేది దీనర్థం.

గవర్నర్ వ్యవస్థ బ్రిటిష్ పాలన నుంచే ఉన్నది. బ్రిటిష్ చట్టాలకు అనుగుణంగా నాడు ఏర్పడిన ఈ వ్యవస్థ ఇప్పటికీ కొనసాగుతున్నది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య గవర్నర్ వ్యవస్థ వారధిలా ఉండాలనే ఉద్దేశమే దానికి కారణం. కానీ, ఈ గవర్నర్ వ్యవస్థను ఆసరా చేసుకొని కేంద్రం రాష్ట్రాలపై ఆధిపత్యం చెలాయిస్తున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఓ బిల్లును ఆమోదించినప్పుడు స్పష్టత కోరే అధికారం గవర్నర్‌కు ఉన్నది. అయినా అమలుచేసే అధికారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిదే. దేశంలోని గవర్నర్లకు ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు మధ్య వివాదాలు కొత్తేమీ కాదు. గతంలో ఇలాంటి వివాదాలు తారస్థాయికి వెళ్లాయి. ఉదాహరణకు ఢిల్లీలో అరవింద్ కేజ్రీవాల్ వర్సెస్ అక్కడి లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ మధ్య వివాదం. అసలు గవర్నర్ పదవి అనేది ఫెడరల్ వ్యవస్థలో ప్రధాన పాత్ర పోషించాల్సిన బాధ్యతాయుతమైన స్థానం. ఇక్కడ బాధాకరమైన విషయమేమంటే రాష్ట్రాల్లో ప్రత్యర్థి పార్టీ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు, కేంద్రంలోని అధికార పార్టీకి అనుకూలంగా ఉన్న గవర్నర్లు ప్రభుత్వ విధానాలను అడ్డుకుంటున్నారనే ఆరోపణలు అంతకంతకూ అధికమవుతున్నాయి.

> ఈ నేపథ్యంలో సుప్రీం కోర్టు ఇటీవల ఇచ్చిన తీర్పు ఒక చరిత్రాత్మకమైనదిగా మిగిలింది. తమిళనాడు గవర్నర్ ఆర్.ఎన్.రవి వ్యవహారంపై ఇచ్చిన తీర్పులో, రాష్ట్ర శాసనసభలు ఆమోదించిన బిల్లులను గవర్నర్ తిరస్కరించినా, మళ్లీ అవే బిల్లులు తిరిగి రెండోసారి ఆమోదించి పంపినప్పుడు వాటిని రాష్ట్రపతికి పంపకుండా తన వద్దే ఉంచుకోవడాన్ని కోర్టు తీవ్రంగా తప్పుబట్టింది. ఇది ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థపై ప్రభావం చూపే అంశంగా ఉన్నదని, గవర్నర్ తన పదవి ద్వారా శాసనాధికారాన్ని దెబ్బతీసే విధంగా వ్యవహరించవద్దని హెచ్చరించింది.

బిల్లులను ఆమోదించడంలో ఆలస్యం చేయకూడదని, మూడు నెలల్లోనే నిర్ణయం తీసుకోవాలని సూచించింది. వైస్ చాన్స్‌లర్లు, ఇతర విద్యావ్యవస్థ సంబంధిత నియామకాల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయాలపై జాప్యం చేయకూడదని ఈ తీర్పులో చెప్పింది. సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు కేంద్ర, రాష్ట్ర సంబంధాల్లో స్పష్టత రావడంతో పాటు, ఫెడరల్ వ్యవస్థను మరింత బలోపేతం చేసేవిధంగా ఉన్నది. కాబట్టి ఇప్పటికైనా గవర్నర్ల వ్యవహారశైలి మారకపోతే, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థపై ప్రజల్లో నమ్మకం సన్నగిల్లే ప్రమాదం ఉన్నది.

కేంద్రంలో ప్రభుత్వం మారిన ప్రతీసారి రాష్ట్రాల్లో తమ ఇష్టానుసారంగా గవర్నర్లను మార్చే చర్యల వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు గవర్నర్ వ్యవస్థ ఇబ్బందికరంగా మారింది. అందులో భాగంగానే మోదీ ప్రభుత్వం గవర్నర్లను అడ్డుపెట్టుకొని రాష్ట్రాల హక్కుల మీద, రాజ్యాంగంలోని ఫెడరల్ సూత్రాల మీద తీవ్ర దాడి చేయడం 2014 నుంచి జరుగుతున్నది. మహారాష్ట్ర, పశ్చిమబెంగాల్, తమిళనాడు, అరుణాచల్‌ప్రదేశ్, గోవా, కర్ణాటక, కేరళలో ఈ దాడులను చూశాం. రాజ్యాంగం ఇచ్చిన కొన్ని విచక్షణాధికారాలను ఉపయోగించుకొని గవర్నర్లు సమాంతర అధికార కేంద్రాలుగా మారడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాబట్టి, గవర్నర్ పదవి వివాదాస్పదం కాకుండా కొన్ని మార్పులు చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. 1. రాజకీయ రంగంతో సంబంధం లేని, పాలనలో నిష్ణాతుడిని గవర్నర్‌గా నియమించాలి. 2. గవర్నర్ నియామకానికి ముందు రాష్ట్రపతి సంబంధిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాలను తీసుకోవాలి. 3. ప్రస్తుత రాజకీయాల్లో క్రియాశీలకంగా ఉండని వ్యక్తిని నియమించాలని సూచించిన సర్కారియా, పూంఛీ కమిషన్ సిఫారసులను పాటించాలి. 4. గవర్నర్‌ను తొలగించడానికి మహాభియోగ తీర్మానం పద్ధతిని తీసుకురావాలి. 5. ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో చొరబడి పెత్తనం చేయకుండా గవర్నర్‌ను సంతకాలకే పరిమితం చేయాలి.

> రాష్ట్రాల్లో వర్సిటీల చాన్స్‌లర్లుగా గవర్నర్లు ఉంటున్నారు. ఈ అధికారం వారికి రాజ్యాంగం కల్పించింది కాదు. రాష్ట్ర శాసనసభలు, చట్టాలు కల్పించాయి. ఈ అధికారాన్ని కూడా గవర్నర్లు దుర్వినియోగం చేస్తూ బీజేపీయేతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలపై రాజకీయ దాడికి ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన శాసనసభ నిర్ణయాలను కేంద్రం చేత నామినేట్ చేయబడిన గవర్నర్ నిరాకరించడం ప్రజాస్వామ్యం మీద దాడిగానే పరిగణించాలి.

రాజ్యాంగంలోని అన్ని మౌలిక అంశాల మీద అంటే లౌకికత్వం, ప్రజాస్వామ్యం ముఖ్యంగా పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యంలో ఏ మాత్రం ప్రాధాన్యం లేకుండా ఆరో వేలుగా ఉండి, అసలు ప్రజాస్వామ్యాన్నే పెను ప్రమాదంలోకి నెడుతున్న ఈ గవర్నర్ వ్యవస్థ మన దేశానికి అవసరమా? అనే కోణంలో ఆలోచించాలి.

బీఆర్ఎస్ రజతోత్సవ సభ... పార్టీ శ్రేణులకు కొత్త ఉత్సాహాన్ని అందించింది. తనదైన శైలిలో ఉపన్యసించిన కేసీఆర్ చురుక్కు చమక్కులతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించారు. అంతేకాదు, పార్టీ క్యాడర్‌ను కాపాడుకుంటామని ధీమా ఇచ్చారు. 'తెలంగాణకు బీఆర్ఎస్ పార్టీయే రక్ష' అని మరోసారి స్పష్టమైంది. సభలను నిర్వహించటంలో తమకు తామే సాటి అని బీఆర్ఎస్ నిరూపించుకున్నది.

నేతలకు ధీమా.. శ్రేణులకు నిర్దేశం

శంభీపూర్ రాజు

బీఆర్ఎస్ పార్టీ వ్యవస్థాపక దినోత్సవం సందర్భంగా నిర్వహించిన ఈ సభకు ప్రజల నుంచి మంచి స్పందన లభించింది. తెలంగాణ తొలి ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ప్రసంగం గులాబీ శ్రేణుల్లో మాంచి జోష్ నింపింది. మొన్నటి సభ ఉద్యమ సమయంలో ఇదే వరంగల్ గడ్డపై నిర్వహించిన మహాగర్జనను తలపించింది. ఏప్రిల్ మండుటెండలను సైతం లెక్కచేయకుండా వచ్చిన ప్రజలతో సభా ప్రాంగణం సంద్రంలా మారింది. సభ చుట్టుపక్కలా దాదాపు 20 కిలోమీటర్ల మేర వాహనాలు నిలిచిపోయాయి. ఇసుక వేస్తే రాలనంత జనం వరంగల్ సభలో కనిపించారు. తెలంగాణలోని పల్లెలు, పట్టణాలన్నీ గులాబీ రంగుతో నిండిపోయాయి. ఓరుగల్లు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంపై పోరుగల్లుగా మారింది. తన వాగ్ధాటితో ఉద్యమాన్ని ఉర్రూతలూగించిన కేసీఆర్ మరోసారి కాంగ్రెస్

ప్రభుత్వ వైఫల్యాలపై మండిపడినప్పుడు సభకు వచ్చిన ప్రజలు కేరింతలతో మద్దతు తెలిపారు. ఇప్పుడు ఉద్యమాలు, ఎన్నికలు లేవు, ఆ పార్టీ అధికారంలో కూడా లేదు కానీ, వరంగల్ సభ వన దేవతలైన సమ్మక్క-సారలమ్మ జాతరను తలపించింది.

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ అసమర్థ పాలనను కేసీఆర్ కడిగిపారేశారు. ఆయన ప్రసంగం వినేటందుకు సభకు లక్షలాది మంది వస్తే... టీవీల్లో, సోషల్ మీడియాలో కోట్లాది మంది ఎదురుచూశారు. ఇది కదా కేసీఆర్ చరిష్మా? కేసీఆర్ ఆనవాళ్లు లేకుండా చేయడం ఎవరితరం కాదని ఈ వరంగల్ సభ నిరూపించింది. ముందుకు పోవాల్సిన తెలంగాణ ఎలా వెనక్కివెళ్తున్నదో వివరించిన కేసీఆర్... వచ్చే ఎన్నికల్లో అధికారంలోకి వచ్చేది బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వమేనని ధీమా వ్యక్తం చేశారు. సోషల్ మీడియాలో ప్రశ్నిస్తున్న ప్రజలను, పార్టీ శ్రేణులను కేసుల పేరిట వేధిస్తే ఊరుకోబోమని ప్రభుత్వాన్ని, పోలీసులను హెచ్చరించారు. బీఆర్ఎస్ ప్రభంజనాన్ని అణచివేతతో అడ్డుకోలేరన్నప్పుడు సభకు వచ్చిన వాళ్లు చూపించిన మద్దతే బీఆర్ఎస్ గెలుస్తుందనటానికి నిదర్శనం. ఇక రజతోత్సవ సభతో బీఆర్ఎస్ పార్టీ కార్యకర్తలు, నాయకులు కొత్త ఉత్సాహంతో ఉన్నారు. వచ్చే ఎన్నికల్లో గెలుపు తమదేనని భావిస్తున్నారు. కేసీఆర్ ఇచ్చిన స్ఫూర్తితో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంతో యుద్ధం చేసేందుకు సిద్ధమవుతున్నారు.

కాంగ్రెస్ ఇచ్చిన 420 హామీలను ప్రస్తావించిన కేసీఆర్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ అసమర్థతను తెలంగాణ నుడికారంతో వివరించారు. 'మొలకలకరా మొగోడా అంటే ఎలుకను చూసి ఎల్లెలుకల పడ్డడట' వంటి సామెతలతో ప్రజలను ఉర్రూతలూగించారు. ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులు, కాంగ్రెస్ నాయకులు రోజు బయట ఎన్ని విమర్శలు చేసినా పట్టించుకోలేదు. కానీ, ఈ ఒక్క కేసీఆర్ ప్రసంగం వాళ్లకు చెంపపెట్టు వంటిదే. ఈ సభ నిర్వహణ కలిగించిన ఊపుతో వచ్చే స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బీఆర్ఎస్ సత్తా చాటడం ఖాయం. ఇప్పటికే లగచర్ల, హెచ్‌సీయూ అంశాల్లో పోరాట పటిమ ప్రదర్శించిన బీఆర్ఎస్‌కు కేసీఆర్ వరంగల్ ఉపన్యాసం మరింత బలాన్ని చేకూర్చింది. పదునైన వాగ్ధాటితో, ఉరిమే ఉపన్యాసంతో ఉద్యమం నాటి కేసీఆర్‌ను ప్రజలు నిన్న మళ్లీ చూశారనడంలో సందేహం లేదు.

(వ్యాసకర్త: శాసనమండలి సభ్యులు)

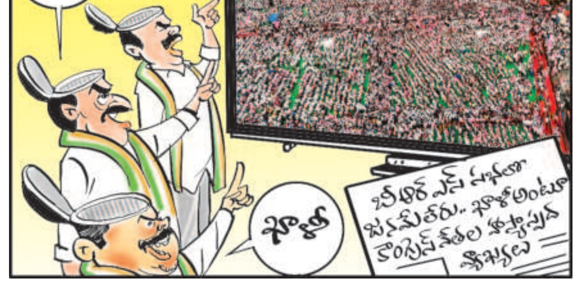

దోపిడికి సాక్ష్యాలు ఉండొద్దనేనా?

నీరవ్ మోదీ, మెహుల్ చోక్సీ లాంటి ఆర్థిక నేరగాళ్లు మొదట దేశాన్ని దోచుకొని పారిపోయేందుకు అనుమతిచ్చారు. ముంబై ఈడీ ఆఫీసులో అగ్ని ప్రమాదాన్ని గమనిస్తే ఇప్పుడు వాళ్ల ఈడీ ఫైళ్లనూ ధ్వంసం చేశారా? అని అనిపిస్తున్నది.

- ప్రశాంత్ భూషణ్, ప్రముఖ న్యాయవాది